

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

PRAKTISK VECKOTIDNING
FÖR
KVINNAN OCH HEMMET

Stockholm, Iduns Tryckeri Aktiebolag.

N:r 45 (412)

Fredagen den 8 november 1895.

8:de årg.

Prenumerationspris pr år: Idun ensam ..... kr. 5.— Iduns Modet., fjortondagsuppl. » 5.— Iduns Modet., månadsuppl. .... » 3.— Barngarderoben..... » 3.—	Byrå: Klara södra kyrkog. 16, 1 tr. Allm. telef. 6147. Prenumeration sker å alla post- anstalter i riket.	Redaktör och utgivare: FRITHIOF HELLBERG. Träffast säkrast kl. 2—3. Redaktionssekr.: J. Nordling.	Utgifningstid: hvarje helgfri fredag. Lösnummerpris 15 öre (lösnr endast för kompletteringar.)	Annonspris: 35 öre pr nonpareillerad. För »Platssökande» o. »Lediga platser» 25 öre för hvarje påbörjad tiotal stafv. Utländska annons. 70 öre pr nonp.-rad.
---	--	---	---	---

Prinsessan Ebba Bernadotte.

Idessa dagar har ett charmant, nytaget porträtt af prinsessan Ebba Bernadotte utgått från hoffotografen Gösta Flormans atelier härstädes. Ända sedan för snart åtta år tillbaka giftermålet ingicks mellan furstesonen prins Oscar, och den svenska adelsdamen, fröken Ebba Henrietta Munck af Fulkila, har — så vidt vi ej misstaga oss — intet nytt porträtt af prinsessan utsläppts inför allmänheten, och vi skynda därför att bringa våra läsarinnor denna bild, vissa att det skall intressera dem att se, hur prinsessan nu tar sig ut vid nyss — den 24 oktober — fyllda 37 års ålder.

De mindre vanliga romantiska omständigheter, som voro förbundna med prinsen och prinsessan Bernadottes förmäling, knöto redan från början de varmaste sympatier kring den unga furstemakan, sympatier som under de sedan dess gångna åren icke minskats genom de sparsamma, men just däri genom på sitt vis värtaliga underrättelser om hennes familjelif, som trängt ut till allmänhetens kännedom. Makans och moderns tillbakadragna lif har hon

nämligen helt gjort till sitt, delande sina ömma omsorger mellan sin man, med hvars allvarliga religiösa åskådning hon, som bekant till fullo sympatiserar, och den lilla barnskara, som växt uppkring de lyckliga föräldrarne. Fem små »grefvar och grefvinnor af Visborg» räknar nu denna krets, nämligen *Karl Oskar*, född den 27 maj 1890, *Marie Sofie Henriette*, född den 28 februari 1889, *Ebba Sofia*, född den 17 maj 1892, *Elsa Viktoria*, född den 3 augusti 1893 och *Folke Bernadotte*, född den 2 januari 1895.

Hvarken prinsen eller prinsessan Bernadottes håg drager dem mot hoffivets buller och glans — de försaka det, så långt det är dem möjligt. Åt välgörenhet i det tysta, åt kristlig kärleksutöfning ägna de helt sin lediga tid. Förvisso måste deras äktenskap vara ett sällsynt harmoniskt förbund, liksom framtiden för dem öppnar ett vidt perspektiv af ogrumlad familjelycka.

Den vackra porträttstucken är utförd i xylografi af vår skicklige träsnidare hr Gunnar Forsell.

Gör allt det goda du kan, med alla medel du kan, på alla sätt du kan, på alla platser du kan,
på alla tider du kan, för alla människor du kan, så länge du någonsin kan.

John Wesley.

Skydda vår ungdom!

Till Sveriges kvinnor

af

Hanna Kamke.

Hur dådkraftig och stark ungdomen än tycks vara, så är den dock vek och mottaglig, för alla intryck, såväl goda som onda. Därför höfves det den vuxne att hålla sin skyddande hand öfver denna ungdom, bäraren af vårt lands framtid, att den ej fördärfvas redan i sin knopp och hindras att nå full, harmonisk utveckling.

Mången kanske menar, att man åt föräldrar och uppfostrare bör öfverlämna värfvet att bevara den uppväxande ungdomen för dåliga intryck, och att den utomstående intet har med saken att göra. Denna tanke innebär ju en viss sanning, men det är också sant, att samhället i sin helhet bär ansvar för de unga. Och det är därför vi här vädja till Sveriges kvinnor, att de må söka skydda den uppväxande och den vuxna ungdomen mot en fara och ett ondt, som hota att undergräfvat allt, hvad godt och ädelt är.

Vi syfta här på de fördärfbringande nöjen, som i form af varietéer hålla på att öfversvämma landet — och i all synnerhet hufvudstaden. Det fanns en tid, och den är ej långt aflägsen, då en ärbar kvinna aldrig med sin fot besökte en dylik lokal. Men tidsandan har blifvit en annan, ja, själfva jämlikhetsidéerna ha medverkat till att hos mången kvinna utplåna hennes medfödda skygghet att komma i beröring med hvad orent är, och hon kan nu, utan att rygga tillbaka, i sällskap med man och barn, med fästman och broder, åse prestationer och åhöra ord, som förr skulle drifvit henne på flykten.

Mången har kanske en gång blifvit meddragen utan en aning om den verkliga innebörden i dessa så kallade nöjen, men den, som har aktning för sig själf, kan inte gärna för andra gången låta locka sig att som åskådare uppmuntra sådan slags konst.

Måhända den ena eller den andra kvinnan tycker, att det, som det här gäller, är ett helt oskyldigt tidsfördrif, eller ock att hon — eftersom den renom allt är rent — för sin egen del ej kan ta ringaste skada af den konstnjutning, som bjudes i varitéalongen, fastän hon erkänner, att den ej är god. Detta är ju också möjligt. Men från en annan sida sedt, ha vi inte alla, och i synnerhet den bildade klassens kvinnor, ett visst ansvar och en uppgift att höja och förädla smaken? Om nu kvinnorna ej med afsky vända sig bort från det låga, det orena, som drar hågen nedåt, utan låta vanan småningom förslöa den fina känsla för god sed, som ligger djupt rotad i kvinnonaturen, då kunna de ej längre verka för denna nu nämnda uppgift. Ju högre samhällsställning en kvinna intar, ju högre bildning hon gör anspråk på, dess större ansvar och dess större förpliktelse har hon ock att med urskillning välja t. o.

m. sina nöjen. Hon bör ej glömma, att ju högre upp hon står, dess mera är hon utsatt för världens blickar, och dess flere tillfällen har hon också att bli till en förgelse för de unga, de omogna.

Skall en ändring till det bättre kunna åstadkommas, så bör kvinnan i allmänhet och den bildade i synnerhet konsekvent vägra att besöka varietélokaler, äfven om dessa vore de finaste i sitt slag. Och gäller detta om kvinnan i allmänhet, så gäller det naturligtvis i ännu högre grad om mödrarna. Hur kan väl en moder vilja föra sina unga barn ut till nöjen, som hos dem måste kväfva hågen för ädlare tidsfördrif samt, hvad värre är, besudla deras känsla och fantasi? Och äfven om en moder af det ena eller andra skälet ej skulle taga med sina mer eller mindre vuxna barn, hur kan hon väl i egenskap just af moder vilja gifva detta föredöme åt så mycken annan ungdom, som, fastän hon ej direkt bär ansvar för denna, dock tar intryck af hennes handlingar.

Låten alltså kärleken till edra egna barn, I mödrar, kärleken till Sveriges ungdom, I kvinnor, drifva eder att hvar i sin stad genom exemplets makt kämpa mot detta onda. Gören det dels genom att undvika hvarje beröring med detsamma, dels genom att uppmuntra verklig, ädel konst, sådan den möter oss t. ex. på den lyriska och dramatiska scenen, därest ej också denna skattar åt tidens förskämda smak.

Drottning Eufemia*.

*Från väldig spisels sprakande gren
Kring frustugan spreds ett flamrödt sken,
Som lekte på styf tapet.
Då lefde bilden i silkesöad,
Då sprutto ädror bak purpurtråd,
Man såg huru jungfrun grät,
Hur draken buktade fjällig stjärt,
Hur Göran reste sig, hög och smärt,
Hur silfverlansen sig sänkte
Och odjurets hufvud slet.*

*Men alla tjänande tärnor små,
Som tysta sutto på bolstrar blå,
Bemärkte ej väfvens prakt.
Ty drottningen läste, mild och klok,
Med smältande röst ur pärmebok
En sägen från fjärran trakt,
Om riddar Flores och Blanse-flor
Och hjärtats strider i lifvets vår,
Om kärlekens ömma trängtan
Och onskans grufliga makt.*

*De tärnor lyssna — i denna stund
De sågo en purpurblommande lund,*

* Under början af 1300-talet lät drottning Eufemia från franska och tyska öfversätta några rimmade riddarromaner, för att därmed fagna sin måg, härtig Erik, Magnus Ladulås' son.

De sågo en vidgad sol . . .

*Men dikter verka som eldigt vin,
Snart soärma infall likt yra bin
Kring gyllene drottningstol:*

*»Hvad lifvet är skönt, är skiftfullt rikt,
Hoem kunde väl ana, drömma sliket . . .
Här satt man i burens fången
Och drömde om snön i fjöl.»*

*Eufemia log och tillslöt blid
Sin sirade bok. I hårdärfstid
Hon älskade tankens lek.*

*Blott för att leda kung Eriks sinn'
På diktens lockande stigar in
Hon låtit från munart vek
Den sägnen flytta till tungomål
Med kraft af klippta och klang af stål.
Ett stordåd var det förvisso
I dagar af våld och soek.*

*Men klart förstod hon i samma stund,
Att dikten bör fri kring jorderund
Till tusendes hjärtan gå.
Den bör ej, välskrudad, dväljas blott
I klostercell eller riddarslott.
Nej, ut i det friska blå,
Till lundar och dalar och hyddor
Och småfolk måste den nå!*

Anna Knutson.

"Gull-Gull."

Skiss af Ludvig Ganghofer. Öfvers. för Idun.

Eftermiddagssolens rosiga ljus fyllde det trefliga rummet. Vid det dukade bordet, som stod midt i rummet under hänglampen och nu var prydt med den glänsande kaffeservisen, satt den unga frun i huset i sällskap med en väninna. De båda damerna hade mycket att språka om, om sina bekymmer med tjänstfolket, om de nya vintertoaletterna, om förlofningar, fester och dödsfall inom deras bekantskapskrets, och de läto så oförtrutet tungorna gå, att man endast då och då från gatan förnam det dämpade bullret af något förbifarande åkdon. Till och med kanariefågeln, som emellanåt lät höra sig, hade all möda att med sin gälla sång öfverrösta de båda stämmorna. Och när det lyckades honom, förmanade honom den unga frun med missnöjd ton till tystnad.

»En outhärdlig skrikhals! Man hör ju knappt sina egna ord . . .»

Efter ett sådant utbrott förstummades fågeln och blickade med förvånade små ögon oroligt omkring sig, syntes emellertid ganska snart låta trösta sig af den spåda röst, som mellan burens galler ömt och sakta jollrade till honom: »Gull-Gull! Min söta, söta Gull-Gull!»

I det lilla fönsterutsprånget, som solen genomväfde med glimmande strålar, stod den af fina trådar flätade burens på sybor-

det. Framför densamma, i en väldig rörfåttölj, dāsade med uppdragna fötter en ungefär sexårig flicka. Det var en spenslig liten figur med bräckliga lemmar och ett nästan sjukligt utseende. Brunna lockar omskyggade det fina ansiktet, beständiga ryckningar och darrningar kommo och gingo kring den lilla munnens smala läppar och de tunna näsvingarna, och ur de stora, fuktigt glänsande ögonen talade ett brådmoget förstånd, en känslig barnasjäl. Barnet hade lagt sina magra armar om buren, det lilla hufvudet låg lutadt åt sidan mot skuldran, och med varma, ömma blickar betraktade hon den lilla fågeln, som hastigt hoppade mellan pinnarne och putsade de små vingarne, hvilas gula fjädrar glänste som guld i solen. Och åter och åter jollrade den lilla med spetsade läppar: »Gull-Gull! Min söta, söta Gull-Gull!»

»Mimmi!» ljöd moderns röst från bordet. »Låt då en gång fågeln vara i fred!»

Förskräckt spratt barnet upp och stamade med skygg stämma: »Men... mamma, jag gör ju honom ingenting.»

»Ja, det vet jag väl, att du inte gör honom någonting!» svarade modern, halft på allvar, halft på skämt. »Jag tänker, du då hellre skulle vilja göra mig någonting!»

De båda damerna skrattade och fortsatte att prata. Men öfver barnets ansikte, som sjunkit tillbaka i hvilstolen, låg ett uttryck af häftigt förskräckelse. Med ångestfulla ögon blickade hon bort till modern, och om hon äfven då och då med en skygg, förstulen blick smekte den hoppande, sakta kvittrande lilla fågeln, så gled de fuktiga, förskrämda barnaögonen dock alltjämt åter bort till bordet och stirrade på modern som på en stor, obegriplig gåta. Och därunder ryckte och fingrade de darrande händerna oafåtligt i kanten på den virkade duken, som låg bredd öfver sybordet.

Nu hörde man klockan från tamburen; modern sprang upp, hennes väninna reste sig, och äfven Mimmi gjorde en rörelse, som ville hon lämna stolen. Men det jublande utrop, med hvilket modern hälsade sin »lille prins», som på ammans arm visade sig i dörren, måtte ha ändrat Mimmis af-sikt; med allvarsamt ansikte pressade hon sig tillbaka i stolen, drog de små axlarna i höjden och började bita på sina naglar, utan att släppa blicken från modern, som med öfversvallande ömhet kysste och smekte sin lille pojke. Och för hvarje kyss, för hvarje smeknamn och ömt ord, som ljöd från bordet till fönstersmygen, blef rodanden på Mimmis kinder allt djupare och varmare, det tränande uttrycket i hennes vidöppna ögon allt girigare. Till sist gled hon ned från stolen, kom tveksamt smygande till moderns sida, omfattade hennes arm med båda sina små händer och hviskade: »Mamma!»

»Låt mig vara!» Och modern sköt med armbågen barnet åt sidan. »Gå du till din Gull-Gull!»

Tårarne stego upp i Mimmis ögon, läpparne öppnade sig, och hon höjde långsamt handen till halsen, som kände hon en plötslig smärta i strupen. Så stod hon ännu en stund, medan hennes lille bror blef beundrad, smekt och klemad af de båda fruarna; så vände hon sig bort, smög till fönsternischen, kröp upp i stolen, lade åter de smala armarna om buren och lät hufvudet sjunka mot skuldran, med ansiktet vändt mot fönstret för att dölja tårarne,

som från ögonen sköljde ned öfver de heta kinderna. Och liksom om fågeln förstode sin lilla väninnas bekymmer, kom han nedhoppande efter pinnarne, tryckte sig intill burens gallertrådar, vred forskande fram och åter på det lilla hufvudet och pickade med näbben mot barnets skälfvande läppar. Då stannade Mimmis tårar, hennes ögon lyste upp, än närmare pressade hon sitt ansikte mot burens trådar, och hennes läppar rörde sig ljudlöst... hon sade det ej... hon bara tänkte, hvad hon ville säga: »Gull-Gull! Min snälla, älskade Gull-Gull!» Och »Gull-Gull» hoppade och fladdrade, kvittrade en liten stump efter den andra, och så svingade han sig öfverst upp i buren i den sväfvande ringen och gungade sig med hängande kropp, som hade han lärt akrobatik af en papegoja.

Mimmi klappade i händerna af fröjd och jublade: »Mamma, se bara hvad »Gull-Gull» kan göra...»

»Nej, nu är jag utledsen på allt bråket med fågeln,» bannade modern, hvilken af Mimmis jubel just blef afbruten i en drastisk skildring öfver amman och hennes tyranniska anspråk. »Antingen går du ut ur rummet, eller jag flyttar ut buren.»

»Ack, jag ber,» inföll väninnan medlande, »låt barnet hållas med sin oskyldiga lek.»

»Så oskyldig är den leken ändå inte! Jag för min del tycker inte längre om den... denna öfverdrifna ömhet för ett djur! Barnet håller ju mer af den dumma fågeln än af mig.»

Det var icke skämt längre; ur dessa ord ljöd verklig harm, nästan svartsjuka. Denna ton skar in i barnets själ, och åter syntes i hennes ögon samma stela, förskrämda, nästan förfärad blick. Utan en rörelse satt hon en lång stund och stirrade framför sig i luften. Och så löste sig plötsligt hvad som tryckte barnahjärtat, hvad som stormade och hvirflade i det lilla hufvudet, i häftigt strömmande gråt.

»Men Mimmi då!» for mamma ut. »Hvad kommer åt dig? Hvarför gråter du? Du vet, att jag inte kan lida sådana där onödiga tårar! Gå ut ur rummet... gå din väg!»

»Jag ber... mamma... jag vill... jag skall... inte gråta!» snyftade den lilla och sökte med våld undertrycka sin gråt.

Åter lade sig väninnan emellan, och Mimmi fick bli kvar. Men innan modern fortsatte att språka, gaf hon barnet ännu en förebrående blick. Under denna blick föll barnet tillsammans och satt nu där stilla och ljudlöst, höjde endast då och då handen för att torka en tår från kinden; någon gång skakade en undertryckt snyftning den lilla kroppen genom alla lemmar. Med fuktiga ögon betraktade Mimmi buren och följde den kvittrande älsklings minsta rörelse. Hennes blickar och anletsdrag antogo ett tankfullt, grubblande uttryck, och så — som inför ett plötsligt infall — drog ett blekt leende öfver hennes läppar...

De båda fruarna hade språkat slut, och då väninnan reste sig till afsked och kom fram till fönsternischen för att räcka barnet handen, såg Mimmi med frånvarande blick upp till henne och fick ej fram ett ord. Dock, medan de båda kvinnorna gingo mot dörren, vände Mimmi långsamt hufvudet, och med en varm blick, full af barnlig ömhet, följde hennes ögon modern. Och därpå... skyggt och hastigt, som företege hon något förbudet och fruktade att bli

öfverraskad... klättrade hon upp på stolen och öppnade med en våldsamt ansträngning fönstret. Med darrande händer sköt hon buren ut på fönsterbrädet, slog upp den lilla dörren och stammade under tårar: »Flyg ut, Gull-Gull... flyg ut... flyg ut!»

Gråtande lutade hon sig tillbaka i stolen, stirrade med fuktiga, ängsliga ögon på buren och darrade vid hvarje rörelse, hon såg fågeln göra. »Gull-Gull» hade redan märkt, att buren stod öppen; han flaxade ned från sin pinne, hoppade tveksamt genom den öppna luckan, så ut på kanten af fotställningen. Här stod han nu med trippande små fötter och vred med nyfiken uppsyn hufvudet åt alla sidor. Ett par gånger lyfte han vingarne... Mimmi darrade och snyftade... och plötsligt svingade han sig öfver på karmen till det öppna fönstret. Här tycktes han emellertid tänka på allt annat än att flyga sin väg; lustigt hoppade han fram och tillbaka och pickade efter de små damkorn, som lågo på det hvitmålade fönsterbrädet.

Då ljöd utifrån bullret af en dörr, som stängdes; steg närmade sig. Förskräckt spratt Mimmi upp. »Flyg... skynda dig!» ropade hon, nästan ond, och med hyssjningar och viftningar jagade hon »Gull-Gull» ut genom det öppna fönstret. Pipande flaxade fågeln ut i det fria, gjorde under ängsligt kvitter några slag omkring fönstret och försvann så åt ena sidan bakom muren. Då brast det häftigt löst för barnet, med klagan och tårar, hon sträckte ut de små armarne och snyftade öfverljudt: »Gull-Gull... min söta Gull-Gull!»

Dörren öppnades, och modern kom in i rummet. En kall luftström slog henne till mötes. Hon upptäckte genast det öppna fönstret och skyndade förskräckt till fönstersmygen. »Men, Mimmi! Du odygdiga barn! Hur kan du understå dig att öppna fönstret nu på kvällen? Du förkyler dig ju!» Hur vreda dessa ord än ljödo — ur dem talade dock modershjärtats uppriktiga bekymmer.

Hastigt stängde modern fönstret, men då hon vände sig om för att duktigt banna upp den lilla synderskan, fick hon plötsligt syn på den tomma buren, på barnets förstörda, af tårar öfversköljda ansikte.

»Mimmi!» utbrast hon förskräckt, »hvad har du gjort?»

Under snyftningar och åter snyftningar, endast med möda, kom det öfver Mimmis läppar: »Min Gull-Gull... jag har låtit honom flyga... för att du inte... inte skall tro... att jag har Gull-Gull... mera kär... än dig!»

Modrens ögon fuktades, och då den rena stråle, som bröt fram ur hennes barns stjärneögon, lyste emot henne, kom det plötsligt öfver hennes hjärta som en uppenbarelse: känslan af hennes egen skuld och vissheten om den kostbara skatt, som låg fördold i djupet af detta unga sinne.

»Barn! Barn! Mitt eget kära, älskade barn!» stammade hon, omfamnade i gränslös ömhet med båda armar den darrande lilla varelsen och öfverhöljde dess skälfvande, af tårar fuktiga mun med brinnande kyssar. Och Mimmi slog sina små armar om moderns hals, och under leenden och tårar tryckte hon sitt ansikte till hennes barm. Då förnams ett klingande, pickande och flaxande från fönstret, och då modern lyfte hufvudet, såg hon den lilla fågeln, hvilken friheten icke tycktes behaga, ängs-

ligt flyga fram och åter utanför den stängda lätrutan.

»Mimmi! Se bara dit! Din Gull-Gull är här igen, han håller för mycket af dig, han vill inte bort från dig!» sade hon skrattande, och utan att släppa barnet ur sin famn, öppnade hon fönstret.

Och raka vägen flög fågeln till burens öppna dörr, hoppade in, svingade sig upp på öfversta pinnen, satte sig bekvämt till rätta och skakade sina fjädrar.

»Mimmi! Se bara! Se bara! Din Gull-Gull är åter här!»

Men Mimmi ville inte se och höra. Hon endast knäppte sina små armar ännu hårdare om moderns hals, pressade hufvudet till hennes bröst och grät... och grät...

Vid pianot.

Några råd och erfarenheter om våra barns musikundervisning.

Orsaken till att de flesta människor, som idka musik, spela piano, är väl ej hufvudsakligen den, att pianot är lättare att sköta än många andra instrument. Dess företräde ligger egentligen i förmågan att återgifva både melodi och ackompanjemang samt däri, att den har den rikhaltigaste litteraturen. Härmed är naturligtvis ej sagdt, att pianot är berättigadt att uttränga andra instrument, utan böra tvärtom inom en familj med flere musikaliska medlemmar olika instrument studeras, hvarigenom kammarmusik kan utföras inom hemmet.

Är bruket att låta de flesta barn lära sig spela absolut förkastligt? På den frågan svara nog många ja; men ser man saken från flere sidor, tål svaret vid någon moderation. Det lär väl ej kunna förnekas, att barn tycka om att höra musik och att få äro så vanlottade i musikaliskt hänseende, att de ej ha taksinne åtminstone. Ett mindre fint öra kan dessutom skärpas. Många, som ej varit i tillfälle att få lära sig spela, yttra ledsnad däröfver, och de, som i barndomen kunnat få taga lektioner, men ej begagnat sig däraf, säga ofta: »Kära barn, lär dig spela, när du kan få, eljes ångrar du dig sedan. Det har jag gjort många gånger.»

Att barn hysa mer eller mindre starkt utpräglad motvilja för att själfva spela (d. v. s. egentligen öfva sig), är en känd sak, men denna motvilja är väl i de flesta fall beroende af, huru tidigt eller rättare huru sent deras undervisning börjat samt framför allt hur undervisningen bedrivs.

Sina första lektioner böra barnen få redan vid 7 à 8 års ålder, d. v. s. när de blifvit hemmastadda i innanläsning, men ännu ej hunnit få en sådan massa läroämnen i skolan. Noterna lära de sig ganska raskt, och när de så kunna spela det allra enklaste — endast det »låter» litet — så äro de i nio fall af tio ytterst belättna. På detta sätt inhämta barnen före 10 års ålder de första grunderna mycket lättare och villigare än vid äldre år. De mer begåfvade få dessutom ett godt stycke arbete undangjordt; de åter, som visa sig sakna lust och fallenhet, ha åtminstone fått försöka och ha ej behöft försumma skolarbetet. Att sedermera tvinga de obegåfvade till att fortsätta med spelningen är alldeles oriktigt, ty den tid de använda till att mö-

dosamt öfva in ett musikstycke, kunna de behöfva till öfverläsning af läxor.

Börja barnen lära sig spela först vid 12 à 13 års ålder, äro de så pass utvecklade på andra områden, att de i allmänhet ogärna börja från början med musiken och ej äro trakterade af att spela »småbarnstycken». Dessutom ha deras fingrar hunnit bli något styfva. Att ej lära barn noterna och de första grunderna i spelning förr än vid äldre år är ur musikens synpunkt lika orätt som att ej lära dem abcd och innanläsning tidigare.

Det är ej min mening att inlåta mig på något ordande om de olika skolorna, utan vill jag endast påpeka, att den lärare är att föredraga, som ej endast bibringar eleven intresse för musiken, utan äfven förmår hålla detta vid makt. För en sådan lärare spelar eleven öfver både skalor och öfningar med jämförelsevis gladt mod, dels emedan han fått klart för sig, att sådana äro ett »nödvändigt ondt», dels emedan de utgöra en bråkdel af det öfriga han får spela. I vår tid finns lyckligtvis så rik musikk litteratur äfven för nybörjare, att läraren ej bör ha svårt att finna lämpliga stycken.

Vid val af sådana är det klokt att föredraga dem, som äro nyttiga för eleven i något särskildt hänseende som t. ex. ett för legato- och ett annat för staccato-spel etc.; men dessemellan bör han få spela något, som riktigt roar honom.

Lektionerna böra under allra första tiden räcka endast $\frac{1}{3}$ timme, men i stället ägarum tre gånger i veckan, längre fram $\frac{3}{4}$ eller 1 timme två gånger i veckan. — Det är nyttigt att låta eleverna när som helst åhöra hvarandras lektioner och tidigt öfva sig i att spela à quatre mains eller duetter för två instrument såsom flöj och piano. Det senare ej endast ökar intresset, utan uppöfvar framför allt elevens rytmiska sinne. En del af lektionstiden bör ägnas åt prima vista-spel. Äfven bör eleven tidigt vänjas vid att »ta' ut» en del af läxan hemma på egen hand; det är att rekommendera ej blott för notläsningen, utan därför att eleven tvingas att tänka själf och därigenom efter hand får en själfständig uppfattning af kompositionens karaktär. Att läraren emellanåt spelar igenom läxan för eleven är nog bra, men det bör ej ske för ofta, emedan elevens egen uppfattning då ej kommer till utveckling.

Någon gång kan han få pröfva sina krafter på stycken, som äro för svårfattliga för honom, men upprepas detta experiment för ofta, nedslår det antingen hans mod eller frestar det honom att flyga högre, än vingarna bära. Vid uppspelning bör läraren noga tillse, att eleven har ögonen hela tiden fästade på noterna eller också spelar *hela* stycket utantill. Att låta honom vänja sig vid att spela en bit innantill och en annan bit utantill vållar stor osäkerhet.

Det är ej rådligt att gifva längre ferieläxor; vid nästa termins början är då vanligen en hel del af läxan slarfvigt inöfvad, och vill man så ta i tu med att rätta, heter det: »Nej, låt mig få slippa det här, jag har spelat så mycket på det!» Bättre är att under de sista lektionerna ordentligt genomgå en kortare läxa till nästa termin och för öfrigt råda eleven till att hvila sig och spela hvad som roar honom. Han börjar då säkerligen den nya terminen med friskare krafter och gladt mod.

Att föräldrarna kunna betydligt underlätta såväl lärarens som elevens arbete faller af sig själf. I hem, där föräldrarna själfva idka musik, bör det vara en vana, att barnen få deltaga såväl aktivt som passivt. Det är nog svårare bibehålla intresset hos barn, hvilkas föräldrar ej spela eller sjunga; men om barnen ofta få höra musik eller vara tillsammans med kamrater, som spela, afhjälpes denna brist betydligt. C.

På min dotterdotters ålderdom.

II.

Gulla hade åtnjutit den under senare hälften af 1900:talet vanliga skolundervisningen, som var gemensam för alla, både gossar och flickor. Hon hade med sina bröder gått i en offentlig undervisningsanstalt, det vill säga att på den tiden funnos inga andra sådana anstalter än de som underhölls af staten. Det stod visserligen hvem som helst fritt att låta sina barn få enskild undervisning, men ingen begagnade sig däraf, enär de offentliga voro både billigare och bättre.

De skickligaste lärare och lärarinnor fingo, efter sträng pröfning, plats i statens skolor, och mindre skickliga hade i allmänhet icke tillfälle att lämna enskild undervisning, då ingen ville åt dem anförtro sina barn, hvarför sådana misslyckade ungdomsledare ju förr dess hellre bytte om yrke, slog sig på handel eller handverk eller nöjde sig med underordnade platser i de förvaltande ämbetsverken, hvilka platser då visserligen voro bättre aflönade än hundra år förut, men icke stodo i något anseende och betraktades som endast en nödtvungen tillflyktsort för sådana, som misslyckats på andra banor.

Skillnaden mellan elementarläroverk och folkskolor hade för länge sedan upphört, och skillnaden mellan gossars och flickors undervisning till viss ålder fanns ej heller. När man i gamla böcker och tidningar, af hvilka senare dock få exemplar funnos kvar från slutet af 1800:talet, enär de voro tryckta på så dåligt papper, att de långt förut hade förmultnat — när man läste, säga vi, i gamla skrifter från förra århundradet, om att staten då ännu icke brydde sig om undervisningen för andra flickor än dem, som skickades i den så kallade folkskolan, men däremot kostade rätt mycket på gossarne i de så kallade elementarläroverken, ville man ingalunda tro på sådana uppgifter.

»Det är inte möjligt,» sade man, »att staten, hvilken skall skipa rätt bland *alla* sina medlemmar, gjort en så orättvis och så rent af enfaldig åtskillnad på de två könen redan i barnåren.»

Det var också redan under första fjärdelen af 1900:talet, som undervisningen vardt gemensam till en viss ålder för gossar och flickor och för barn af olika förmögenhetsvillkor. Elementarläroverk och folkskolor funnos icke mera. Man hade endast samhällsskolor för alla, och dessa voro äfven samskolor för båda könen, en ordning som redan visat goda frukter, men af hvilken man väntade sig ännu bättre. Erfarenheten hade lämnat ovederläggliga bevis på, att barn af olika kön njöto ömsesidig förmån af att erhålla gemensam undervisning.

Visserligen hade skattsedlarnes poster för undervisningsväsendet stigit icke obetydligt, och det fanns nog ännu personer, som knötade öfver de »dryga kontributionerna», men i allmänhet hade man kommit till den åsikt, att hvad som kostas på en väl ordnad undervisning är en välsignelserik sparpennning, samt att en sådan undervisning icke kan undandragas någon och ej heller är för någon öfverflödig.

Emellertid hade Gulla redan för några år sedan hunnit en ålder, då de olika könen undervisning i de flesta fall skildes åt. Det var vanligtvis endast de flickor, som skulle ägna sig åt vetenskaperna eller utbilda sig till läkare, advokater och innehafvare af juridiska ämbeten eller ville slå sig på djupare teologiska studier, som läto inskrifva sig vid högskolorna, af hvilka det i senare hälften af 1900:talet funnos fem, nämligen i Upsala, Lund, Stockholm, Göteborg och Visby. Bland dessa hade Stockholms högskola största antalet studenter af båda könen. Denna högre undervisningsanstalt hade i lång tid efter sitt upprättande fört ett tynande lif, men blomstrade sedan upp ganska hastigt, efter det att en juridisk fakultet där bildats samt att högskolan fått examensrätt. Nu hade Stockholms högskola redan i lång tid haft stort anseende både inom och utom landet samt besöktes af ett icke ringa antal studenter af båda könen från främmande land, i synnerhet rysar och asiatiska folk.

Fru Alva hade studerat vid Stockholms juridiska fakultet och där tagit sin rättsgrad. Såväl hon som hennes man, den bekante, högt aktade fonografhandlanden Bernhardson, hade önskat, att deras dotter Gulla skulle följa sina bröder till högskolan för att där fortsätta studierna och möjligtvis ägna sig åt juridiken eller medicinen, hviken numera fordrade en studiekurs af endast fem år, men den unga flickan föredrog att inskrifva sig vid den undervisningsanstalt för hushållskemi, som hade upprättats i början af 1900:talet, en specialskola med stort anseende, hvilken förmodades komma att snart införlifvas med kemiska institutet vid Stockholms högskola.

Redan i slutet af 1800:talet hade man kommit till insikt om nödvändigheten af att hushållskemien gjordes till föremål för särskildt studium — samt att i synnerhet matlagningen sattes därmed i sammanhang. »Litet kemi bör höra till en husmoders bildning,» sade man, men småningom fann man, att det icke vore tillräckligt med »litet», inhämtadt så där nästan på lek och med en tillsats af själfironi, utan att matlagningen borde göras till föremål för allvarliga studier samt att en »köksvetenskap», med hvilken man förut skämtat, vore något som borde tagas på fullt allvar. Man förlöjligade den ej längre, utan studerade den ganska grundligt under ledning af särskilda köksvetenskapsidkare af båda könen.

Hvad en aktad förf. sagt så där omkring 1890 fann man nu utgöra en djup och anmärkningsvärd sanning, att »maten öfvar ett mycket stort inflytande på både vårt andliga och kroppsliga befinnande», samt att då det ej är likgiltigt med hvad man eldar en vanlig ångmaskin, bör det vara det så mycket mindre med den komplicerade maskinen *vår kropp*.

Detta insågo både herr och fru Bernhardson, och som äfven fruns gamla mor, som var född på 1800:talet, icke riktigt förmåd-

de fatta den stora betydelsen af en fullt vetenskaplig matlagning, var hon dock så mycket upplyst af 1900:talets högre bildning, att hon insåg nyttan af undervisning i hushållskemin och hade ingenting att invända mot, att lilla Gulla fick följa sin böjelse och inträda i den ofvannämnda vetenskapliga fakulteten.

Glaës Lundin.

Prinsessan Maud.

Kronprinsessan Lovisa af Danmark är och förblir dock alltid »vår egen sessa» och hennes barn den folkäre konung Karls barnbarn. Därför ligga äfven deras öden svenska hjärtan närmare än de flesta andra små prinsars och prinsessors. I dagarna har nu en af dem, den unge danske prins Karl, gått åstad och förlofvat sig med sin engelska kusin Maud — och här bringar Idun den lyckliga fästmöns porträtt.

Det blef alltså intet af med partiet mellan den unga drottning Vilhelmina af Holland och just samme prins Karl, hvilket det bestämsamma ryktet för ej länge sedan förbådade.

Förlofningen mellan prins Karl och prinsessan Maud kom oväntadt till och med för det unga parets närmaste släktingar. Innan prinsessan i onsdags förra veckan lämnade Danmark jämte sin moder och syster, hade prinsen vunnit sin kusins »ja» under förutsättning af hennes höga föräldrars samtycke. Så ingick detta, och prinsen anförtrodde sig åt sin fader, kronprinsen, som strax begaf sig ut till Bernstorff för att meddela det unga parets önskan för konungen och drottningen och inhämta deras samtycke till förbindelsen.

Prins Karl, som är född den 3 augusti 1872, är danska kronprinsparets näst äldste son. Tack vare sin höga släkts traditioner och sitt eget käckä väsen kan han glädja sig åt stor popularitet.

Prinsessan Maud, yngsta dotter till prinsen och prinsessan af Wales, är född den 26 november 1869 och sålunda tre år äldre än sin trolovade. Hon är i hög grad afhållen i sitt fädernesland. I sitt nya fädernesland skall hon likaledes helt visst blifva mottagen med öppna armar och öppna hjärtan.

»Den siste athenaren».

Jag suttit där länge i drömmarnes värld,
det började redan kvällas —
min tanke gått ut på undersam färd
till forntidens stolta Hellas.
»Den siste athenar'n» framför mig låg
i aftonens sista ljusning,
så ljud för örat hvad varm i håg
jag nyss där läste med tjustning!

Ett skimmer dröjde på bokens blad —
en sista, darrande strimma
förgyllde så härligt rad vid rad
i strålände kvällsolstamma;
mitt öga där sköjnde en skymt, en fläk
i drömtung, döende dager
af skönhetsmåttad och ljus antik
med doft af grönskande lager!

Och där Narkissos! Vid källa sval
han sitter i sorgens längtan —
han söker, söker sitt ideal
med undrande vemodsträngtan —
han lärt att känna sig själf, sitt jag,
sin inre tomhets elände —
han spejar i öster den nya dag,
han anar den Gudasände...

Och morgonrodnaden bryter röd
fram öfver tidens släkten,
men blod och strider och ve och nöd,
de följa den nya väkten.
Dock — sist den vinner, den ljusa makt,
och längtande anden frias,
och fram går dagen i härlig prakt,
och segern tillhör Messias!

Antik och kristendom så till ett
i sanning och ljus ha blifvit;
hvad siste athenarens aning sett,
den nya dagen har gifvit.
Den sak, han stred för, den kämpar än
här segervisshetens strider —
»den siste athenaren» går igen,
odödlig i alla tider.

* * *

Jag suttit länge i drömmar så —
där ute suckade vinden...
I aftontimme jag kände då
en pärla dallra på kinden —
den vackra synen nu hade flytt,
det mörknat ute och inne,
och tung föll sorg i min håg på nytt
och vemod i själ och sinne.

Som nyss den strålände dagen bröts
af höstnattens kulna väde,
så nyss och en skimrande saga slöts:
en höststorm siaren fällde.
När sommar'n sjungit sin svanesång,
sig sorg kring Ekliden sänkte.
— Nu är han borta — han, som en gång
»Den siste athenar'n» oss skänkte.

En svensk kvinna.

—*—

Från Iduns läsekrets.

Lysande framtidsutsikter.

Iden för platsombyte är nu inne. Det är ett idkeligt spring på allt hvad kommissionskontor heter. Här en nosig jungfru, som ej kan äta sig att skura af ett golf. Nej, det vore naturligtvis under hennes värdighet. Då lämnar hon hellre lönen, kanske en 15 à 20 kr. i månaden, till någon annan. Det kommer väl ej på frågan, skulle hon skura, — nej, fy då! Och ensam i ett 5 personers hushåll, det kunde hon visst ej stå ut med. Nej, hon vill ha något bättre! Som uppapperska eller i — någon trefflig affär. Hon måtte väl se bra ut och vara fin! — Hvad behöfs väl mer?

Hon hinner just lämna kontoret, då jag förvånad vänder mig till »fröken».

— Kan hon, en person utan egentlig skolbildning, få en affärsplats? Ger ni jungfrur sådana platser, och få jungfrur sådana löner? Hvad få då vi, som i årtal läst och arbetat? Hvad få då vi, som fått en dyrbar uppfostran, som kostats

Juvelerare
K. ANDERSON
1 Jakobstorg 1

Ringar,
Broscher,

Armband,
Kedjearmband,

Kedjor,
Nålar,

Silfverarbeten,
Bordsilfver.

Modernast!
Solidast!
Billigast!

Bref besvaras omgående.

på hundratal, ja, mer än hundratal för att kunna få en fin plats och en betryggad framtid? Jo, fröken, oss ger ni en guvernantsplats eller en plats »att gå frun tillhanda», för 100 kr. om året = 8,33 kr. i månaden. Se där vår betryggade framtid! Ja, men det är ju en fin plats, säger ni. Låt det vara, men en fattig flicka lever ej och håller sig välklädd på — det fina i platsen, men på hvad den kan inbringa henne.

Jag har haft en sådan plats att gå frun tillhanda. Där voro två jungfrur, så jag hade egentligen ej annat att göra än ge mina order och se till, att jag blef åtlydd, samt representera frun, som hade sin sysselsättning i sta'n, och familjen bodde på landet under sommaren. Lön 100 kr. om året. Nå ja, det fanns ju kokerska, jag behöfde ju ej befatta mig med matlagningen, hvilket jag ej kunde. Ja, första middagen smakade maten underlig, andra likaså, — den tredje frågade »herrn i huset», om vi ämnade bjuda på sådan röra hela sommaren. Hvad skulle jag göra, hvad? Jag bar ju ansvaret! Kokerskan kunde ej laga mat, det var mitt rön; och jag, som knappt kunde koka potatis, fick lof att laga maten, fick lof att experimentera. Till och med baka fick jag göra själf. Det var tur att det gick bra för mig. Medan jag stod vid spisen, satt kokerskan på en stol vid köksfönstret och fällade näsdukar, naturligtvis för egen räkning.

»Nå, men fröken fick då väl större lön, när så många opåräknade göromål kommo till?»

— Man sade att jag var duktig och hade anlag för det husliga. Ja, det var nog glädjande, men därpå lever man ej! Jungfrun hade 15 kronor i månaden och jag 8,33. Af mig fordrade man dock finare toaletter än af den, som hade nära dubbelt så mycket som jag. Jag hade ju en »fin» plats. Vi flyttade tillbaka in till Stockholm, frun kunde själf vara i tillfälle att se till sitt hus, och jag blef ledig. Sådana platser få vi s. k. »bättre flickor». Vi få ej vara rädda för att kanske till och med skura ett golf och få med tacksamhet ta emot de 8,33 i månaden. Se där vår betryggade framtid efter slutade studier!

Anna.

En »hönsgummas» minnen.

Med anledning af uppsatsen »Ett råd» i Idun nr 41.

†† »Ett råd» af *Bien* har jag följt — för 20 år sedan. Jag har haft hönseri, det låg så nära till hands. Det var ett litet vackert beläget torp jag »kom öfver» för just den föreslagna summan, 1,000 kr. hvilka jag hade i sparbanken. Torpet låg vid stora vägen, hvilket jag ansåg fördelaktigt af flera skäl. Hönsuppsättningen fick jag på kredit, och den logerades i f. d. ladugården. Det var i mars jag flyttade dit, och som en verklig »Robinsonia» skulle jag reda mig ensam — men hade Robinson svårt att få sällskap, så hade jag svårt att få vara ensam. Redan första dagen besöktes jag af 5 personer, som ville köpa snus, och 10, som skulle ha kaffe och socker.

Jag var redan betänkt på att följa denna finger-visning och öppna en liten handel, där jag satt vid min öppna spisel med den flammande brasan på aftenen, då jag tyckte mig höra en tyst knackning på fönstret — det kunde ju vara en fågel — men nej, det upprepades. »Hvem är det?» — »Det vet ho' väl; kl. är 9 måndagsafton,» svarade en hes basröst. Nu gick jag till dörren och frågade, hvad man ville. »Buteljen vet ho' väl, den tomma är här i kattgluggen.» »Det måtte vara misstag, jag har ingen butelj att lämna.» »Ä' då inte Korp-Lotta då?» »Nej.» Och så efter åtskilligt öfvertalande lyckades jag bli af med karlen, viss om att här varit s. k. lönkrog, en i sanning mindre behaglig upptäckt.

Emellertid ljusnade både dagar och förhållanden och jag fick inom kort bestyr med trädgården, där redan några gamla fruktträd funnos. Mot hösten visade det sig, att frukten ej var dålig och på ett af träden riktigt god. Det var tidiga höstastrakaner. Men när nätterna blefvo mörka, fann jag, att frukten minskades högst betydligt för hvarje natt. Min granne rådde mig att lägga ut en räfsax, och efter åtskilliga betänkligheter fick han en afton låna mig sin, som han spände upp och placerade under ett äppleträd, för hvilket goda råd och myckna besvär han blef rikligt trakterad och mycket tackad. Sedan han gått, kom jag likväl att tänka på, att det var under suraste trädet saxen låg, hvarför jag begaf mig ut och släpade den till höstastrakanerna.

Väl insomnad väcktes jag af, som jag tyckte, en halfkväfd svordom, som fortsattes af ett stönande, släpande ljud. Där ha vi det! nu är jag olycklig för räfsaxen, tänkte jag, tände min lykta, gick ut och lyste på räven, som befanns vara — just min tjänstaktige granne.

Sedermera skaffade jag mig en hund, hvilken när yintern kom en 20 graders kall vinterafton med yrväder upplyste mig om att främmande var att vänta. Detta främmande bestod af en s. k. tattarefamilj på 7 personer. De orienterade sig, och sedan mannen gett hästen foder, slöt han sig till sällskapet, som hade begärt och fått mjölk och bröd, samt tände en pipa, hvars doft gjorde mig föga nöje. Nu frågades, om de icke ämnade sig till byn lite längre fram, men de tyckte, att här var godt rum, och de ville bli kvar. Att försiktigt afråda hjälpte ej, och när jag uttryckte farhåga för, att hästen skulle frysa ihjäl, för att på så sätt få dem att resa, tog karlen och ledde in djuret i förstugan. Frun ansåg sig behöfva en vinterkappa, och då jag förklarade, att jag ägde bara en, sade hon, att det var nog, mera behöfde hon inte.

Men hur gick det med hönsen, som ju voro hufvudsaken? Jo, det gamla ladugårdstaket visade sig icke kunna bära upp den myckna snön, utan störtade in och begrafde de mest hårdsofda. De andra fick jag lof att taga in i köket, fast jag aldrig ämnat bli så intim med släktet. Och som jag inte förstod att bedöma en hönsålder, så visade det sig för snart, att de voro öfveråriga och inte ansågo sig behöfva skatta till mitt uppehälle, hvarför de måste »nackas».

Min goda granne, som gärna ville försäkra sig om tystnad i fråga om saxaffären, bjöd en dag på kyrkskjuts, hvilket tacksamt antogs, men till kyrkan kommo vi aldrig, utan blefvo vid ett sidokast af Pärla handlost kastade i diket. Sedan den betan har jag lärt skriva med vänstra handen, lämnat hönsrörelsen, realiserat husgeråd och torp sam dragit mig tillbaka på en vindskammare i en stad, där tillfälligt handarbete, strumpstoppning o. d. »förskaffar mig en mindre äfventyrlig bärning än hönseriet gjorde.

A. M.

Det skönas betydelse.

En serie uppsatser för Idun, bearbetade efter utländsk källa af H. F.

III.

Det sköna i konsten.

Konst är människans bemödande att uttrycka sin förnimmelse af det sköna i naturen; historien om konsten är historien om hennes utbildning i att uppfatta det sköna.

Vi inskränka de sköna konsterna till dem, som vi uppfatta med våra ögon och öron, ty genom dessa kanaler tillföras oss våra ädlaste och mest intellektuella nöjen, de intryck, som beröra vår högre natur och äro bestående. Dessa sköna konster kalla vi musik, litteratur, skulptur och målning. För närvarande vilja vi blott sysselsätta oss med de båda sistnämnda och detta i några få allmänna drag.

Om vi vilja förstå något mer om konsten än den moderna jargongen känner därom och uppskatta dess sanna värde och nytta, måste vi studera den. Fastän vi icke alla kunna vara artister, kunna vi, nej, måste vi vara i stånd att kritisera konst, om denna alls skall vara något verkligt för oss. Och vi få icke kritisera ytligt och okunnigt, utan studera och lära med vördnad såsom inför något större än vi själfva.

Det gifves två sätt att studera konst: det historiska och det estetiska; men ingendera af dem ensamt kan föra oss till en grundlig kunskap. Om vi spåra konstens utveckling genom inflytande på tiden i tankar och handlingar, erhålla vi en kännedom i ämnet, som är noggrann så långt den sträcker sig och värdefull så till vida, att den inskärper hos oss »det eviga sambandet mellan lif och konst», men

ämnet förblir dock intet annat än torra fakta och abstrakta slutledningar. Om vi försöka den estetiska metoden och uteslutande sysselsätta oss med de verk, som konsten frambragt, kunna vi komma att förstå dem så pass mycket som är nödvändigt för ett makligt och själfviskt tillfredsställande af vår smak och att älska dem på visst sätt, liksom artisten gör, som i sitt arbete vill draga fördel af att studera dem; men denna metod skola vi hvarken finna grundlig eller ärlig. Den gör anspråk på att undersöka konstens träd, men frågar hvarken efter grenar, stam eller rot och alla de djupa mysterierna i lif och växt. Den ena vägen leder oss endast till den ena sidan, den andra till den andra sidan, men den rätta synpunkten ligger mellan båda. Historien om en viss period låter oss veta alla fakta om dess konst, men denna måste göras lefvande för oss genom illustrationer öfver konstverken, annars förblir den en död bokstaf för oss. Hvad veta vi om grekisk konst, följa vi aldrig så noga dess uppkomst, utveckling och förfall genom de olika inflytanden, som danade den, om vi lära känna allt rörande dess sociala och politiska omgifning, spåra dess samband med nationens lif, kunna utantill förteckningen öfver grekiska skulptörer och konstverk och allt, som står att veta om dem, såvida vi icke studera och älska förkroppsligandet af denna konst, som lämnats oss i behåll. — Å andra sidan kunna vi blott vinna en mycket ofullkomlig kunskap om någon konst, såvida vi ej förstå något om de villkor, hvarunder den utvecklats; vår uppfattning skall inskränka sig till angemäna intryck och aldrig vinna den inblick, som är den stora konstens största lärdom.

Det högsta ideal en konstnär kan uppställa för sig är ett ödmjukt, pietetsfullt och troget återgifvande af naturen, på samma gång som han ger uttryck åt tingens högre och inre sanning. Han får aldrig förakta verkligheten, men likväl aldrig nöja sig med den, såvida den icke antyder eller uppenbarar idealet. Han måste äga tålmodighet i att vinna insikt, renhet i syftmålet samt passion för att behandla sitt arbete med helig eld. Ett sant konstalster frambringas alltid genom samverkan af en ädel intelligens, ett rent hjärta och en flitig hand.

Ett väsentligt skiljemärke mellan sann och falsk konst är, att den sanna konsten aldrig undviker eller förändrar det, som icke är vackert; den helt enkelt betonar det vackra och lämnar det öfriga att intaga sin naturliga plats som infattning eller kontrast. Men falsk konst kan icke lita på sin förmåga att behandla det, som icke är vackert, utelämnar det därför alldeles, brister i sann trohet mot naturen och blir fadd och osmaklig. Hög konst håller sig nära sanningen och lägger tonvikt vid det sköna i naturen; låg konst sträfvar antingen efter skönhet utan sanning eller sanning utan skönhet och förvränger eller nedsätter sålunda naturen.

Det gifves en förträfflighet i konsten, som kommer af motiv eller idé, och en annan, som kommer af grundlig kännedom af uttrycksmedlen. När dessa två äro förenade, står konsten högst; de hafva alltid varit detta under de stora konstperioderna. När idéerna äro starkare än uttrycksförmågan, är konsten stadd i tillväxt. När den tekniska talangen är större än idéerna, är konsten i aftagande; maneret har blifvit förmer än ämnet och en öfvermogenhet i stilen föregår det slutliga förfallet. Och hvarje tidevarf måste gifva sitt eget uttryck åt konsten; någon återgång är icke möjlig. Det förflutna har lärdomar för oss, men icke lif.

I hvad vi kalla den moderna riktningen bor mycken oro, mycket sökande och famlande, hvilket är en följd af öfvergången från gamla idealer i lif och tankar. Allt måste vägas, prövas och dömas på nytt; det är ett tillstånd, som ej är gynnsamt för någon hänförelse i konstproduktionen. Musiken tycks vara det lämpligaste uttrycket för detta tillstånd, det sätt, hvarpå vår tids känslor bäst kunna gifva sig luft.

Ännu äga vi gamla tiders mästerverk, låtom oss älska och vörda dem af själ och hjärta. Vi komma aldrig att uppnå dem, mycket mindre att öfverträffa dem. Men vi skola bäst visa vår vördnad genom att erkänna den högsta lärdom de hafva att gifva oss, nämligen att vi på vår tid skola vara sanna mot oss själva, sanna i lif och tankar, likasom de gamle mästarna voro det på sin tid, ty endast på denna väg ligger något hopp för oss att erhålla en egen konst.

Ur notisboken.

Kronprinsessan afreser i midten af månaden från Baden-Baden till Rom. Hon åtföljes af greffe Brahe, friherrinnan Alströmer och hof-fröken Weidenhielm. Enligt telegrafmeddelande från Baden-Baden är kronprinsessans hälsotillstånd i det hela oförändradt. Hon lär sedermera ämnat tillbringa vintern på Korfu.

Kvinnlig opponent vid disputation. Vid den disputation, som förleden lördag hölls i Upsala, då adjunkten Hugo W. Philp försvarade en afhandling med titel »Le Subjonctif et les grammairiens français du XIV:e siècle», fungerade såsom andra opponent till kandidaten af Stockholms nation fröken *Anna Ahlström*. Disputationen fördes på franska och var synnerligen intressant och lärorik. Intresset knöt sig särskildt vid den kvinnliga opponenten, enär det var första gången i Sverige en kvinnlig opponent anmodats att offentlig kritiserat en afhandling. Fröken Ahlström röntes också berättigadt erkännande för sitt lediga framställnings-sätt och sitt vackra uttal af franska språket.

Långvarig och trogen tjänst. Fröken *Hanna Fogelqvist* hade i måndags i 30 år varit anställd hos den välbekanta matvaruhandelsfirman Avén vid Regeringsgatan härstädes. Med anledning af dagens betydelse hade hennes principal, fru Avén, anordnat en enkel kollation i sitt hem, vid hvilken fröken Fogelqvist var hedersgäst, och i hvilken firmans nuvarande och forna biträden deltog. Under festens lopp fick fröken Fogelqvist mottaga Patriotiska sällskapets guldmedalj, hvilken öfverlämnades till henne af pastor Leopold, som i väl valda ordalag tolkade dagens betydelse och belöningens. Af nuvarande och forna kamrater erhöill fröken Fogelqvist en vacker silfverkanna, å hvilken mottagarinnans monogram samt gifvarinnornas namn äro ingravade. Festen präglades allt igenom af kamrattlighet och trefnad.

För våra skolflickor. Fredrika-Bremer-förbundets dräkthereformförening har låtit utarbeta nya modeller till underkläder och klädning för skolflickor. I »Hygieniska råd till hemmen, beträffande flickor i skolåldern» af doktorerna Warfvinge, Sondén och Sederholm förordas kläder efter föreningens modeller. — Den nya skol-dräkten exponeras hos fröken J. Ohlsson, Blasieholmstorg 14, Stockholm.

Teater och musik.

Kungl. operan. En särdeles märklig och länge med spänning motsedd nyhet torde, när detta läses, hafva skådat rampens ljus å vår k. opera. Vi mena naturligtvis den med sådan omsorg förberedda Wagnerska operan eller musikdramat »Valkyrian», som varit utsatt att första gången

gå af stapeln härstädes som i går torsdag. Vi kunna alltså ej yttra något om dess uppförande härstädes förrän i nästa nummer. Så mycket kan dock sägas, att detta uppförande bör räknas som ett evenement inom vårt musiklif. Hufvudrollernas innehafvare äro fruarna Almati-Rundberg (Brünhilde), Östberg (Sieglinde) och Linden (Fricka) samt hrr Bratbost (Siegmun), Sellergren (Hunding) och Söderman (Wotan). — Vi återkomma som sagt i nästa nummer.

Abonnementsföreställningarna k. operan togo sin början i onsdags med uppförandet af »Mignon».

Dramatiska teatern är redan färdig med ett nytt program, nämligen »Romantik», komedi på vers i 3 akter af Edmond Rostand, öfvers. fr. franskan af Ernst Lundquist, samt »Garnisonslif», lustspel i 1 akt af G. von Moser och T. von Trotha. Vi återkomma äfven härtill i nästa nummer.

Fröken Ester Sidners konsert ägde rum i måndags i Musikaliska akademins stora sal, som var väl besatt med en särdeles intresserad och tacksam publik. De rika löften fröken S. redan vid sitt första framträdande gaf synas redan till god del vara inlösta. Med en välklingande och omsorgsfullt skolad stämma förenar hon en uttrycksfullhet och värma i föredraget, som ej kunna verka annat än i hög grad anslående. Hennes alldeles förträffliga utförande af Dyvekes mångskiftande sånger af Heise — konsertens glanspunkt — åhördes under andlös tystnad, som dock flere gånger afbröts af lifliga bifallsstormar. De franska och svenska romanserna erhöles också särdeles förtjänstfullt utförande. Den intagande sängerskan, som under aftonens lopp många gånger framropades och fick mottaga flere blomsterbuketter, skulle säkerligen bereda den musikalska publiken ett stort nöje genom att snart åter låta höra sig.

Förtäffligt biträde lämnades af hr *Lundqvist* med de kända romanserna »När stjärnehären blänker» och »Svarta svanor» samt af hr *Zetterqvist*, som med ypperlig teknik och varmt föredrag tolkade ett par stycken för violin af Corelli och Gounod. Den unga pianisten frkn *Astri Andersen* gaf änyo prof på sin i rask utveckling stående talang, och frkn *Alfvild Larsson* bekräftade hvad man förut haft tillfälle iakttaga, nämligen att hon är en särdeles god ackompanjör. Konserten var med ett ord en af de angenäma.

Musikföreningen gifver sin första konsert för säsongen instundande tisdag den 12 dennes, under anförande af professor Franz Neruda. Lokalen är som vanligt Musikaliska akademins stora sal, och programmet upptager Händels härliga oratorium »Josua», hvilket utfördes vid Musikföreningens sista konsert i våras och då väckte så allmänt bifall. Reprisen är synnerligen välbetänkt, och en hvar älskare af verkligt gedigen musik skall nog skynda att förnya bekantskapen med detta storartade tonverk. — Angående Musikföreningens öfriga verksamhet under musikåret kan redan nu meddelas, att vid den andra konserten komma att gifvas: *Fantasi* för piano, kör och orkester af Beethoven, *Smöfrid*, komponerad till Viktor Rydbergs dikt, för soli, kör och orkester af W. Stenhammar samt *Final ur Parsifal* af Wagner; vid den tredje konserten: *Kristus*, oratorium af Kiel. Det blir sålunda särdeles intressanta konsert, som Musikföreningen kommer att bjuda på. Abonnement för alla tre konserterna kan när som helst tecknas i Looströms & C:os bokhandel å Norrebro.

En **matiné** förberedes på Vasateatern till söndagen den 24 d:s, hvarvid kommer att uppföras »Per Olssons käring», komedi ur folkets lif i 3 akter af Gustaf af Geijerstam. Stycket, hvilket förut spelats i Göteborg, har af författaren blifvit underkastadt en genomgående omarbetning, hvarvid han begagnat sig af de erfarenheter, som gjordes vid det första uppförandet. Inkomsten af denna föreställning tillfaller, på grund af särskild öfverenskommelse, författaren.

Fru Eva Nansen, den framstående norska romanssängerskan, nordpolsfararen dr Frithiof Nansens hustru, hvars porträtt och biografi vi förut meddelat i Idun, kommer att gifva konsert i Göteborg den 21 dennes, hvarefter hon den 28 konsertar i Stockholm.

Sen till, att *Idun* och *Iduns Modetidning* finnas hos alla edra bekanta!

Litteratur.

På **Fahlcrantz & C:os** förlag: **Mälardrottningen, en skildring i ord och bild af Sveriges hufvudstad och dess omgifningar, af Georg Nordensvan.** — Det är ett nationelt praktverk, som här bjudes allmänheten till subskription. Vi hafva hittills saknat ett dylikt arbete, värdigt vår sköna hufvudstad. Det är därför glädjande att finna, det inga omkostnader komma att sparas för att i alla afseenden göra arbetet så gediget som möjligt. Detta var också hvad man kunde vänta af den aktade förlagsfirman, som åtagit sig det anvarsfulla värfvet. Att densamma äfven vetat skaffa sig de utmärktaste krafter i artistiskt hänseende, framgår af den rad namn å framstående konstnärer, som återfinnes i det nu utkomna första häftetets subskriptionsomnämnan. Ej mindre än inemot 400 illustrationer, alla nya och härför utförda, komma att pryda verket. Bland illustrationerna märkas några planscher i färgtryck. För texten har förlagsfirman lyckats erhålla hr *Georg Nordensvan*, och lämpligare val skulle nog ej kunnat träffas. Med rask och lättläst stil förenar hr N. stor förtrogenhet med hufvudstadens såväl inre som yttre fysionomi, dess både äldre och nyare historia.

Arbetet utgifves i häften samt utkommer under loppet af detta och nästa år. Första häftet, innehållande mer än ett 20-tal illustrationer, har i dagarna utkommit, och det andra är snart färdigt att expedieras. »Mälardrottningen» bör vinna inträde i hvarje burget hem.

»Ett passande parti.»

Skiss af *Adolf Hellander*.

(Forts. o. slut.)

»Hjärtligt välkommen, min unge vän,» hälsade brukspatronen. »Gläder mig dubbelt, att herr Malm är bergsingeniör — det är just mitt fack. Men nu må Ella göra ingenjören hemmastadd — gumman min och jag få lof se till att dansen kommer i gång, annars bli de unga otåliga.»

»Och jag,» genmålde den unge ingenjören, »kan endast på det vördnadsfullaste frambära mitt tack för den vänliga inbjudningen.»

»Språka med Ella om den saken,» skrattade brukspatronen. — »Men hör nu, min unge vän, namnet Malm är mig så bekant från Strömsholmstrakten. Ingenjören var väl inte släkt till gamle inspektör Malm?»

»Det var min far . . . Han dog, när jag var tio år.»

»Hvad hör jag,» ropade brukspatronen gladt, i det han hjärtligt omfamnade den unge mannen. »Det var mig då en glädje att göra bekantskap med den hedersmannens son! Men seså, kom nu Anne-Sofie.»

Ella och Malm stodo nu ett ögonblick ensamma och sågo leende på hvarandra.

»Förklara mig,» sade Malm sakta, »hur allt detta gått till?»

»Sedan,» sade Ella hastigt. »Skynda nu att bjuda upp mig till första valsen. Vi måste ut till dansen, min kavaljer väntar mig till promenadpolonäs,» och därmed skyndade hon bort.

Därute i salen vimlade det af glada människor och musiken ljöd muntert från det närliggande kabinetet. Den sirliga polonäsens följdes af den sprittande valsen, och främst syntes Ella och ingenjören i dansens yra hvirflar. Det var ett vackert, ståtligt par, som tilldrog sig allas blickar. Men man kan icke valsa i evighet, om man än är aldrig så lycklig, och snart syntes det vackra paret i lifligt samspråk i en fönstersmyg.

»Nå,» skrattade Ella, »ni tror kanske, att det är tant och farbror som inviterat er. Misstag, min herre, de visste inte ens ert namn före balens början. Det var jag, som sände kortet.»

»Ni, fröken Ella, men hur kunde ni veta, att jag var anländ ens?»

»Ni sade mig vid afskedet, att ni skulle komma ungefär vid denna tid. Jag kan ej neka, att jag intresserar mig för mina vänner, och därför ögnade jag ständigt i tidningen på »anmälde resande». I förrgår såg jag ert namn och — tänk er min djärfhet — jag nappade ett kort och sände er. Är ni ond på mig därför?» — hviskade Ella och såg skalkaktigt på Malm öfver solfjäders.

»Ni har gjort mig oändligt lycklig, fröken Ella.» — Malm ton darrade af djup rörelse. — »I Pa-

Extra fin Marsala

(Qualité Inghilterra) härstädes lagrad sedan 1891. Vid undersökning af härv. handelskemist befunden enl. analys fullgod. Pris kr. 1:25 pr butelj. Finnes endast hos

K. A. Nydahl & C:o
Stockholm, 2 Stureplan
Riks- och Allm. telefon.

Försändes öfver många sorter. Begär priskurant! hela riket.

SPISBRÖD,

C. W. SCHUMACHER

Kgl. hofleverantör. — 17 Norrlandsgatan 17, Stockholm.

fullt jämförliga med de engelska, fås hos de flesta specialhandlare i hufvudstaden.

Försök!

CAKES

Tandläkare dr Geo. Forssmans
 nya preparat för tändernas vård:
Tandpulver, två slag, Tandpasta, Tandinktur
 Annas & de Aestis apotek, i partykaffeter 0. hos
 hrr handlande. Parförsäljning för Sverige hos
 Stockholm, Bendix, Josephson & C.O., 11 Regjeringsg.

ris lofvade ni mig att här i ert hem få afhämta svar på den fråga jag då framställde till er. Är ni beredd att redan nu...?»

»Icke ett ord nu... kom i morgon mid lag... kanske är jag då beredd att gifva er svaret. Och nu farväl, herr ingenjör, jag måste vara självständig mot alla i afton.»

Ella skyndade bort, följd af Malms varma, glädjedrukna blickar. Vi hoppa öfver att beskrifva balens gång; den ena är i det hela den andra lik, supen icke ens undantagen, och när hvar och en slutligen vänder hem, så äro ju alla i de flesta fall nöjda med sin afton, men på samma gång med att den är slut — det senare tycker nog i synnerhet värdfolket.

Och nog var vår hederlige brukspatron belåten, när han såg våningen utrymd. Han satt varm och röd i länstolen och såg sig omkring på förstörelsen, som han uttryckte sig.

»Nå, kära Anne-Sofie,» småmyste brukspatron, »du är väl i sjunde himlen nu, när du haft så mycket folk omkring dig?»

»Ja, Gud vare lof, Anders, balen var lyckad.»

»Ja, i synnerhet när hyrkuskamparne drogo af med de sista.»

»Men hör du, lilla Ella,» sade brukspatronen, »du står där så tyst och tankfull. Kom nu hit, min flicka, och förklara oss, hur det hänger ihop med den där ingenjören. Jag har knappt kunnat tänka på annat under hela kvällen.»

Ella närmade sig med ett blidt leende.

»Snälla tant och farbror, jag vill nu gärna förklara den enkla saken. Som sagt, vi träffade hvarandra dagligen under de två månader jag vistades i pensionatet. Vi lärde värdera och älska hvarandra, och när jag reste, frågade han mig, om jag ville bli hans hustru. Jag sade honom, att svaret skulle han få här i mitt hem... jag ville pröfva mig själf. Svaret blir blott att: jag älskar honom. Så fick jag veta, att han var kommen, och då sände jag honom kortet, och i morgon kommer han och begär min hand af er, mina ömma vänner, som ersatt mig mina föräldrar med så mycken kärlek.»

»Ack, mitt ja har han, den praktige pojken,» ropade brukspatronen glädt. »Kom och omfamna mig, du kära gudsängel.»

»Men lilla Ella,» genmålde brukspatronessan, »ja vars, nog är han en fasligt vacker och ståtlig karl, och snäll ser han ut, men — har han något du? — Jag hade tänkt, att du skulle göra ett mera passande parti.»

»Han har sina kunskaper och sin framtid, och dessutom har jag ju förmögenhet, tant lilla.»

»Och lär väl få vår med tiden. När två människor älska hvarandra *ärligt* och *rätt*, då är det ett passande parti. En bergsingenjör — det duger det,» ropade brukspatron och tillade mumlande: »Det var katten så dumt att jag sålde Edskvarna.»

»Nåja,» suckade brukspatronessan, i det hon slog armarna om Ellas hals, »Gud styr nog allt till det bästa.»

»Ja, det gör han,» bekräftade brukspatronen och förenade sig i omfamningen.

Och så blef det snart mörkt och tyst i våningen, men i Ellas lilla vackra sofrum silade månsluset in mellan rullgardinerna. Öfver gungstolskarmen låg baldräkten som en ljus sky, och Ella log, där hon hvilade i bädden, och hviskade: »Vackra dräkt, du har varit med på min sällaste dag.» Men så kommo tankarne strömande, hjärtat var öfverfullt. Hon borrhade hufvudet i örngättskudden, som hon vätte med sina tårar, men det var tårar af lycka och sällhet, och hon grät sig till sömn.

strar för alla deras omsorger, deras från hvilans rövade timmar, deras hjälp och trösteord i det viktiga ögonblick, då det vägt mellan lif och död. Nu vill man söka att i någon mån godtgöra.

Ingen finns så högt uppsatt, ingen så stark och mäktig, att han ej en gång legat som en liten svag hjälplös varelse i skötet hos någon af dessa tjänande systrar. Alla, *alla* ha vi dem att tacka för den första vården, det första välkommande ordet, när vår egen moder var för svag att uttala det.

Därför må det vara oss alla en glädje att nu kunna visa vår erkänsla mot dessa våra allra första vänner. Låtom oss därför med glädje offra tid och intresse för att bereda dem lugn vid tanken på sjukdom, helst som det är första gången de därom vägat framställa en bön.

Kronprinsessan har på det varmaste intresserat sig för basaren, har skänkt värderika saker från sina resor i Egypten och Italien.

I Stockholms förnämsta tidningar är detta upprop undertecknad af 36 läkare, 29 läkarefruar och några andra personer, hvilka godhetsfullt lofvat emottaga gåfvor af alla slag.

Gåfvor mottagas äfven tacksamt af följande kommitterade ur sällskapet: Karolina Cederlöf, f. Hult, Brahegatan 17; Carolina Holmqvist, f. Carlsson, Vestmannagatan 32; Math. Karsten, f. Zaar, Rådmanngatan 8; Maria Joh. Rehnström, f. Johansson, Holländaregatan 12.

»Våra allra första vänner.»

För Stockholms Barnmorskesällskaps Sjukfassa

våga vi härmed åberopa allmänhetens varma intresse och välvilja med begäran om gåfvor till den basar, som för sagda ändamål den 21, 22 och 23 november anordnas å Börsen. Längre hafva barnmorskorna verkat i sitt ansvarsfulla och mödosamma kall för ringa lön, så ringa att den lämnar dem hjälplösa, när sjukdom, kraftlöshet och ålder kommit. Gagnande en stor del af mänskligheten, offra de sin enda rikedom: hälsa och krafter. Nu ändtligen har man insett, att man har en samvetsskuld till dessa mödans sy-

Innehållsförteckning.

Prinsessan Ebba Bernadotte. (Med porträtt). — Skydda vår ungdom! Till Sveriges kvinnor; af *Hanna Kamke* — Drottning Eufemia; poem af *Anna Knutson*. — »Gull-Gull»; skiss af *Ludvig Ganghofer*. Öfvers. för Idun. — Vid pianot; några råd och erfarenheter om våra barns musikundervisning, af *C.* — På min dotterdotters ålderdom, II; af *Clas Lindén*. — Prinsessan Maud. (Med porträtt). — »Den siste athenaren»; af *En svensk kvinna*. — Från Iduns läsekrets: Lysande framtidsutsikter; af *Anna*. — En »höngummas» minnen; med anledning af uppsatsen »Ett åd» i Idun n:r 41. Af *A. M.* — Det sköna betydelse. III: Det sköna i konsten. — Ur notisboken. — Teater och musik. — Litteratur. — »Ett passande parti»; skiss af *Adolf Hellander*. (Forts. o. slut). — »Våra allra första vänner». — Tidsfördrif.

Sidsfördrif.

Redigeras af *Sophie Linde*.
Bidrag mottagas med tacksamhet.

Charad.

Mitt första ofta i mitt andra bor
Ibland en mängd utaf kamrater.
Den ena liten är, den andra stor,
Tunguser, livvade krabater.
De orda alla vidt och bredt om lifvet,
Om det som var, som är, som blir
oss gifvet.
Mitt hela af mitt andra är ett slag,
För hvilket ägaren är litet svag.
S. L.

Ordförvandlingsgåta.

Eeiägnpppl = ett adverb.
aaiddrv = flod i Asien.
aaärrttbnsvx = en växt.
aaeerssd = ett verb.
eellmm = ett däggdjur.
aadeennrr = bergkedja.
eeiilprtt = ett djursläkte.
aabbddeelm = ett sund.
eelorrvv = ett mordvapen.
aaeeeglns = ö som tillhör England.
eilloopr = stad i England.
aaeelrrtu = ögrupp som tillhör Nordamerika.
iilstt = stad i Preussen.
aiiillmn = berg i Sydamerika.
abbääddng = en fisk.
Begynnelse- och slutbokstäfverna, lästa uppifrån och ned, eller nedifrån och upp, bilda samma mening.
C. C. S.

Kedje-gåta.

Hufvudordet är benämningen på ett af Greklands sju underverk.
1) Ett husdjur, 2) ett vilddjur, när af mitt 3) bildas mitt 4), uppkommer mitt 5), 6) ett adjektiv, 7) ett pronomen.
C. C. S.

Proküp.

1—6) En nära anförvandt.
2—6) Reglerar din väg.
3—6) Flod.
4—6) Pronomen.
5—6) Tilltalsord.
6) Konsonant.
C. C. S.

Gåta.

g	k	g	ä
d	j	s	i
l	a	r	a

Ord, hvilka innebära den största sällhet, men kunna emottagas med kyla.
Finsk tös.

Sifferlogogryf.

8 2 1 = Finns i skorstenar.
1 2 3 = Ur den nordiska mytologien.
8 6 7 3 7 = Verb.
1 3 7 9 4 = Köksattiralj.
2 3 6 4 3 = Mausnamn.
5 2 9 1 4 = Sjukdom.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 = Pianist.
Karna.

Springaregata.

sjung	min	vak	mitt	och	vak	mitt	gla
ljus	i	ga	in	upp	vid	al	ga
blå	lar	haf	som	upp	skö	da	vak
fritt	mor	sjö	na	upp	upp	un	la
fåg	hör	vak	mitt	jor	land	unga	vin
Vak	da	mitt	alla	na	haf	di	mitt
blå	dina	och	slå	in	böl	dars	mitt
ba	upp	sjö	skö	brus	land	min	na

Finsk tös.

Namngåta.

Af nedanstående bokstäfver och stafvelser kan man bilda fem namn ur svenska almanackan, hvilka skola ordnas så att de båda sista bokstäfverna i ett föregående namn alltid äro lika med de båda första i ett efterföljande:

te, er, pe, no, ns, ch, us, t, s, ch,
e, ry, ka, so, r, s, tom, s, n.
S. L.

Anagram.

Jag är en stad i Svea land.
Vänd om bokstäfverna ett grand,
Blir jag ett namn från Österland,
Ett ord, som du nog hört ibland,

En stad, grundlagd uppå en strand,
En gud från Romarens land.
C. C. S.

Lösningar.

Logogryfen: Samvete; Sam, Eva, mas, mat, vas, mes, amt, tam, tema, mast, stam.
Kapselgatan: Trosa, Skandinavien, Enköping, Korea, Menpe, Mora, Man, Harlingen, Inn, Fanö, Amål, Madagaskar, Arvika, Ningpo, Komri, Faro, Mors, Trogen, Sines, Adana.

HULTMANS Cacao & Chocolad rekommenderas som den bästa och vitsordas på det varmaste af professorerna hrr Joh. Lang, Seved Ribbing, Nils O:son Gadde, C. J. Ask samt doktor Olof Moberg.